

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvum Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisque Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Decisiones Casvum Conscientiæ Ex Doctrina Consiliorvm Martini Ab Azpilcveta Doctoris Nauarri collectæ, & iuxta librorum iuris Canonici dispositionem in suos Titulos distributæ

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

19 Ordines accipiens intentione illos accipiendi, licet cum aliquo etiam scrupulo non accipiendi, rerum ordinem accipit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13903

debet tamen ordines Minores cum conditione resumere, si & qua tenus antea non sint suscepti; arg. c. 2. de baptis. & c. Solemnitates, de consecr. dist. 1. & arg. cap. quanto, de consuetud. & collatio beneficii facta illi, antequam sacris ordinibus ab episcopo ordinaretur, nulla fuit & inualida, cum collatarius fuerit laicus, & laici beneficii ecclesiastici incapaces sunt, cap. ex literis, de transact. & ca, cum ad eo, de rescript.

DECISIO XII.

Ex cons. 10. alias 2.

12 **O**rdinatus ritè ad Minores ordines in vno loco, & postea locum mutans, & episcopo loci tribus annis seruiens, ab eodem mutans, & episcopo loci tribus annis seruiens, ab eodem mutans, vel ab alio, virtute dimissorialium ab eo illi concessarum, ad ordines sacros promoveri potest; ita Concil. Trid. sess. 23. cap. 9. de ref. cum per huiusmodi mansionem videatur quæsisse domicilium, & eiusdem episcopi subditus effectus. l. ciues, C. de incol. lib. 10. & c. cum nulla, de temp. ord. in 6.

DECISIO XIII.

Ex cons. 11. alias 3.

13 **F**ilius, qui natus, & educatus in vna diocesi, ad diocesim ubi pater habitat, & domicilium habet, venit animo perpetuo cum eo habitandi, & post annum missus est causa studendi ad ciuitatem, ubi natus erat, & post aliquot annos reuersus, ab episcopo, ubi pater habitat, legitime ad ordines promoveri potest; quia filius pubes cum esset, qui sibi domicilium eligere potest, l. placet, cum l. seq. ad municipalem. adiuuit domum patris animo perpetuo ibi viuendi, & diu ibi mansit, & quamuis postea alibi studuerit, ibique multis annis degerit, semper tamen animum habuit redeundi domum, & ad ciuitatem ubi pater domicilium obtinuit, & proinde idem cum patre domicilium habuisse censendus est. l. 1. & 2. C. de incol. lib. 10. Et quilibet laicus sine licentia episcopi, non solum quoad temporalia, l. nihil, & l. incola, ff. ad municip. sed etiam quoad spiritualia, domicilium de vno episcopatu ad alium transferre potest, c. si de paroch.

DECISIO XIV.

Ex cons. 11. alias 4. de Sacram. non iterand. in Nouis.

14 **P**rima tonsura non est proprie ordo, prout testantur Doctores, in 4. d. 24. nec ad suam essentiam requirit, vt eam assumens dicat illa verba *Dominus pars hereditatis meae* &c. sed satis est, vt Episcopus ea faciat, quæ suscipientem a populo laico segregat, & clero aggreget, & ea insignitus est medius quidam inter vtrumque, vt est Cathecumenus inter baptizatum, & baptizari volentem, & nouitius inter omnino secularem, & religiosum; profectum. Ita Sotus, 4. d. 24. q. 1. ar. 1. & Nau. in Man. c. 22. nu. 18.

DECISIO XV.

Ex cons. 13. alias 18.

15 **A**ccipiens iustum patrimonium a patre, vt ordine sacros accipiat, quod multo tempore possidet, sed antequam se ordinari faciat, obligat se ad soluendam certam pecuniam alteri, si postea cum dimissorijs literis Ordinatij ad titulum donationis præfati patrimonij dati omnes ordines suscipiat; nec suspensionem aliquam incurrit, nec celebrando irregularis efficitur; nec Episcopum decipisse censetur, quia verum titulum ei ostendit, & satis est ordinando, quod habeat patrimonium sufficiens ad se honestè sustentandum, nec requiritur; quod non debeat aliquid creditoribus, maxime cum præfata pecunia deberi coeperat post patrimonium quæsitum, de quo nec debuit, nec potuit solui ex Concil. Trid. sess. 25. c. 2. de reform. & ita tacite promissa censetur sub conditione tacita, si post ordinationem habuerit vnde soluat: Nam patrimonium illud ante ordinationem peti non poterat, quia donatum ei fuit a patre ad causam ordinationis faciendæ; l. 1. & 2. C. de don. quæ sub modo fiunt, nec post ordinationem, si non fuerit adeptus beneficium, vel aliud æquipollens, patri-

monij illud ad ordinandum sibi donatum alienare, renunciare, aut vendere potest, ita Conc. Trid. vbi supra.

DECISIO XVI.

Ex cons. 14. in antiquis, & Nouis.

16 **O**rdinatus sacris ordinibus sine patrimonio, vel titulo iusto beneficii ecclesiastico, vel pensione sufficenti ad honestam sui sustentationem, ipso iure suspensus est c. neminem, & c. Sanctorum. d. 70. & episcopus sciens, vel scire debens talem ordinans ordinatum alere tenetur, c. cū secundum, de præbend. & ordinatus Sacris cum pensione, vel patrimonio, pensionem illam, vel patrimonium postea donare, vel renunciare sine licentia episcopi non potest, & aliter facta donatio, vel renunciatio inualida, & nulla censetur, ita Concil. Trident. sess. 21. c. 2. d. reform.

DECISIO XVI.

Ex cons. 15. in vtriusque.

17 **L**egitimè proutis de beneficio ecclesiastico, ad cuius titulum antequam illius possessionem adipisci potest, a seculari potestate, vel aliunde impeditur, bona fide, & cum legitimis literis dimissorijs, ac Papæ dispensatione ad omnes, etiam sacros, & presbyteratus ordines, extra tempora a Catholico antistite promoveri se faciens, nec suspensionem, nec irregularitatem in foro interiori, aut exteriori incurrit; eo quod iura antiqua c. Neminem, cap. Sanctorum, d. 70. c. cum secundis, de præb. c. per tuas, 3. de simon. de eo solum loquuntur, qui absolute, hoc est, sine titulo & patrimonio, vel subreptitè per parimoniam, vel mendacium ordinatur non autem de habente titulum & beneficium, & ius in eo quæsitum sine possessione ab alio iniuste detenta & ius nouum Concilij Tridentini sess. 21. c. 2. de ref. solum innouat pœnas antiquis iuribus impositas, de nouo statuens ius pacificæ possessionis; ob cuius tamen defectum sicut nec iura antiqua suspensionis pœnam imponunt; ita neque ius nouum, cum solum pœnas antiquas quoad hoc innouet.

DECISIO XVIII.

Ex cons. 16. alias 21.

18 **S**ubdiaconus sine beneficio ad titulum patrimonij ordinatus, & illud in fauorem parentum, vel aliorum renuncians, si postea se ad ordines superiores ordinari faciat ab ordinario, cui facta fuerit fides, de titulo patrimonij, cum ad Subdiaconatum ordinaretur, qui ignorabat prædictam renunciationem, & celebret; licet sic renunciando, & ordines superiores assumendo peccet, & ab ordinario pœna extraordinaria puniri possit, nullam tamen censuram, aut irregularitatem incurrit; non solum quia iuste possit quis iure antiquo, cap. episcopus, cap. tuus, de præben. & nouo, Concil. Trident. sess. 21. cap. 2. de reform. ad titulum patrimonij ordinari, si id visum fuerit episcopo; sed etiam quia renunciatio illa sine licentia episcopi facta nulla fuit, & proinde sic ordinatus presbyter non caruit titulo illo, impedimentum autem non præstat, quod iure non sortitur effectum capit. Non præstat, de regulis iuris in sexto, vnde sicut si renunciatio illa facta non fuisset, ordinatio fuisset iusta; ita etiam & illa facta talis erit, eo quod renunciatio illa nulla est: præsertim cum lex penalis, qualis est lex suspendens ordinatum sine titulo, Extrau. Cum ex sacrorum. extra casum proprium extendenda non sit, c. Pœnæ. de pœnit. dist. 1. ad illum scilicet qui vere titulum habet, & inuaidè renunciando non perdidit illum.

DECISIO XIX.

Ex cons. 17. alias 6. de Sacramentis non iterand. in Nouis.

19 **A**ccedens cum intentione ad ordines accipiendos, & antequam eos accipit, habet scrupulos volendi & nolendi accipere illos, licet in partem affirmatiuam potius
B incli-

inclinat, verum ordinem accipit, & sufficientem intentionem ordinis recipiendi habuisse censetur, nō solum quia magis in partem affirmatiuam inclinat; sed etiam quia sufficit, vt habeat intentionem bonē, vel malē ordinari, imo quod velit accipere etiam metu mortis affectus. Innocen. in c. maiores. §. Item quaeritur, de Baptis.

DECISIO XX.

Ex conf. 18. alias 23.

20 **O**btinens literas dimissorias ad quoscunque ordines assumendos sub titulo patrimonij, quod mētur habere sufficiens ad honestē viuendum, quarum testimonio ordinatur, si defectus ille sit notabiliter insufficiens, malē ordinatus censi debet, & suspensionem inductā per Pīū II. in extrauag. cum ex sacros. contra eos, qui se ordinari faciunt sine literis dimissorijs, incurrit, cum antiqua etiam iura requirant, vt sacris ordinandus habeat bona, vnde commode sustentari possit; c. episcopus e. tuis, ca. cum secandum, de prāben. nec sufficit praestari simplex, vbi quid qualificatum requiritur, cap. notificasti, 33. quaest. 3.

DECISIO XXI.

Ex conf. 19. alias 27.

21 **C**apitulum licet Sede vacante literas dimissorias dare non possit, ex Concil. Trid. sess. 23. c. 10. de ref. literas tamen testimoniales idoneitatis dare potest; quae tamē non sufficiunt, vt quis ab alieno episcopo ordinari possit, cum ordinari iuste nullus valeat, nisi probitas, & mores eius ordinarij sui testimonio commendentur, vt ait Concil. Trid. sess. 23. c. 8. de ref. Quod si quis sine literis sui ordinarij, vel ante aetatem, minores tantum ordines suscipit, non incurrit suspensionem ipso iure extrauag. cum ex Sacrorum, c. quod translationem, ca. vel non est compos. de temp. ord. cum illud solum ordinatos ad ordines sacros, sine literis dimissorijs, vel ante aetatem, suspendit, potest tamen talis per iudicem suspendi.

DECISIO XXII.

Ex conf. 29. alias 28.

20 **O**rdinatus ad Minores ordines de licentia Capituli Sede vacante, nullo priuilegio gaudere debet, vt aserit Concil. Trid. sess. 7. c. 10. de ref. non tamen ipso iure incapax redditur beneficij ecclesiastici, sed per sententiam inhabilis effici potest, cum verba futuri temporis (quale est verbum gaudeat) penam ipso iure non infligant. Gl. in reg. in pānis de reg. iur. in 6.

DECISIO XXIII.

Ex conf. 21. alias 41.

23 **E**piscopus quamuis ratione priuilegij ante Conciliū Tridentinum obtenta Sede Apostolica ordinandi extra suas dioceses etiam sine licentia Episcopi loci ordines extra territorium suum conferre non potest; ex Concil. Trid. sess. 6. ca. 1. de ref. cum licentia tamen & consensu episcopi loci illius, non solum subditos suos, sed etiā subditos episcopi loci, & alios quoscunque literas dimissorias suorum episcoporum afferentes, iuste ordinare potest, sicut & episcopus loci illius ordinate potuisset, c. Pontifi. 7. q. 1. cum iurisdictioni omnis nō solum voluntaria, sed etiam contentiosa, in alieno territorio, de consensu iudicis illius, & partium quas tangit, exerceri possit, ca. 2. de const. in 6. nec alicui exinde prauidium fit.

DECISIO XXIV.

Ex conf. 22. alias 36.

24 **O**rdinarius religiosorum est Praelatus, seu superior eorum, & ad ordines suscipiendos literas dimissorias dare potest, ita Conc. Trid. sess. 23. c. 8. de ref. c. cum ab ecclesiarum, de off. ord. cum in eos iurisdictionem ordinariam habeat, & quasi episcopalem, nec sine literis eius religiosus ordinandus est.

DECISIO XXV.

Ex conf. 23. alias 37.

25 **A**bbas exemptus quamuis Regularibus suis ad ordines suscipiendos literas dimissorias dare possit, ex Concil. Trid. sess. 23. c. 10. de ref. illas tamen famulo suo seculari ad assumendum ordines Sacros ab alieno episcopo dare non potest, etiam si famulus iurisdictioni eius temporali, & ecclesiae subditus sit, & dando illas, per annum ab officio, & beneficio ipso iure suspensus est, vt ait Concil. Trid. vbi sup. & celebrando infra annum sit irregularis, c. 1. de re iud. in 6. & fructus illo anno perceptos, saltem illos, qui sibi ad vitam sustentandam non fuerunt necessarii, ecclesiae restituere tenetur, Panof. cap. pastoralis, §. verum. de appell.

DECISIO XXVI.

Ex conf. 24. alias 11.

26 **E**piscopus familiarem suum alienum etiam triennale prima tonsura ordinare non potest, nisi ei statim beneficium conferat, prout aserit Conc. Trid. sess. 23. c. 9. de refor. cum prima tonsura sit ordo simpliciter secundum communem vsu loquendi, secundum quem dicitur ordo clericalis, qui seruandus est in vsu verborum, arg. cap. cum contingat, de aet. & qual. vnde & Concilium praefatum prohibens Episcopis alienum familiarem ordinare, illis etiam primam tonsuram conferre, censetur prohibere, nisi ei statim beneficium tribuat. Et licet sic ordinatus ab alieno episcopo sine veris literis dimissorijs, & ordinans peccet, & puniri possit, non sunt tamen ipso iure excommunicati, aut suspensi, sed suspendendi, cum hoc nullo iure probetur; nulla autem censura, vel irregularitas ipso iure incurritur, nisi id aliquo iure exprimat.

DECISIO XXVII.

25	alias	31
26		5 de cler. excom. ministr.
32		30
33		29
		in Antiq. in Nouis.

27 **L**icus sine literis dimissorijs, vel cum falsis seipso efficit ab alieno prima tonsura, & minoribus ordinatus, & ab eo beneficium accipiens, nec ipso iure suspensus est, nec ordinis executione caret, c. Quod translatione, & ca. vel non est compos. de temp. ord. neque beneficio adepto priuatus censetur, quamuis suspendi potest, & post talem suspensionem inhabilis erit ad beneficia, donec episcopus eius ordinatus ratam habeat ordinationem male ab alieno factam, qua ratificatione habita, remanebit habilis tam quoad ordines alios suscipiendos, quam quoad alia beneficia, c. Lugdunensis, 9. q. 2. & c. Nullus, de tempo. ord. in 6.

[Quamuis olim vera fuerit Doctoris sententia, nūc tamen ex Bulla Sixti V. quae incipit, Sanctum, & salutare, edita anno Dominice incarnationis Millesimo quingentesimo octuagesimo octauo, Nonis Ianuarij, Pontificatus sui anno quarto, ordinatus prima tonsura, aut maioribus, absque veris dimissorijs sui ordinarij literis, ab executione, ministerio, & exercitio ordinum susceptorum, & ab omni spe, & facultate ascendendi ad alios superiores perpetuo suspensus est, & si in illis ministerio presumpserit, irregularis efficitur, & omnibus, & quibuscunque per eum in titulum, commendam, aut alias obtentis dignitatibus, officijs, & beneficijs ecclesiasticis cum cura, & sine cura, secularibus, aut regularibus, priuatus est atque ad illa, & alia similia, vel dissimilia in posterum obtinenda in perpetuum inhabilis est, & insuper si clericus regularis fuerit, etiam voce actiua, & passiva, ipso facto priuatus est, nec ab alio quam a summo Pontifice ab irregularitate sic contracta, etiam si crimen penitus occultum fuerit, dispensari, aut a suspensione illa absolui valet.

Sed